

פעולת דגל חט"ב - חברות ואהבה

רציונל

בפעולה הקרובה נדבר על מערכת יחסים טובה ואוהבת - איך אוהבים? למי אני קרובה, ומה יש בינינו? נתייחס לאהבה כתהליך של עבודה ומאמץ, ומתוך זה נבחן על איזו מערכת יחסים בחיים שלנו אנחנו מעוניינות להתאמץ ולמה. נתעסק גם בשאלה מה זה מייצר בי כשאוהבים/ לא אוהבים אותי, ומה הדגש בעינינו במערכות יחסים - לאהוב או להיות נאהבות. נצא מהפעולה עם משימה לפעולת תוצר.

מטרות

1. דרך הפעולה נצליח לבחון מערכות יחסים שיש לנו בחיים ומה הופך אותן לאוהבות בעינינו.
2. נתהה יחד לגבי אהבה, והאם היא דבר שצריך ללמוד אותו ולהתאמץ בשבילו.
3. נחשוב מה מעניין בעינינו לחקור על אהבה, ונוסיף למשימת התוצר.

מתווה וחלוקת זמנים

מהלך	זמנים
פתיחה	15 ד
זיוף ומעמדות	15 ד
מרכיבי האהבה - אריך פרום	25 ד
מהי אהבה	25 ד
משימה	10 ד

עזרים וציוד:

מחשב ו/או מקרן, דפים, עטים, טקסט (נספחים).

חלק א' | פתיחה

1. משחק פתיחה

מי נכנס למסיבה?

חניכה אחת חושבת על חוקיות כלשהי (למשל, כל מה שמתחיל באות א'), ולפי אותה החוקיות היא מחליטה מי נכנס ומי לא נכנס ל"מסיבה" שלה.

החניכות האחרות צריכות לשאול שאלות ולברר מה נכנס ומה לא נכנס (לדוגמה: חולצה אדומה נכנסת למסיבה? אני מביאה אבטיח, האם אכנס למסיבה?), במטרה להבין בסופו של דבר מה החוקיות שהחניכה קובעת לפיה.

2. זיוף ומעמדות

נצפה בסרטון מתוך הסרט Mean Girls המקורי (0:59), בו חבורת הבנות המרכזית בסרט מדברות בטלפון. שיחה בין הבנות יש הרבה סודות, ורכילות, שהן לא מביאות למרחב הקבוצתי. יש שתי שיחות שמתקיימות בשני קווים שונים, ובכל שיחה ריכולים על מישהי אחרת מהחבורה. [MEAN GIRLS.mp4](#)

שאלות

- מה חשבתן במהלך הצפייה בקטע?
- הן מתנהגות כמו חברות בעיניכן? אבל הן מבלות ביחד כל יום בביה"ס ומחוץ לו, עוזרות אחת לשנייה, נהנות אחת עם השנייה...
- מכירות מערכות יחסים כאלה בחיים שלכן?
- למה זיוף והסתרה נכנסת למערכות יחסים? האם זה מגן עלינו ממה?
- מתי אתן מרגישות שאתן מזייפות או מסתירות? למה?

חלק ב' | לב הפעולה

3. מרכיבי האהבה

לפי אריך פרום, פילוסוף שהתעסק באהבה, יש כמה מרכיבים שמאפיינים מערכת יחסים שיש בה אהבה:

- דאגה
- אחריות
- תקווה
- טיפול
- גיבוי
- תשומת לב
- ביטחון
- כבוד

המדריכה מקריאה כל פעם מרכיב או מאפיין ועל כל אחת לכתוב דוגמא לאותו הרכיב בתוך מערכת יחסים שיש לה. רצוי כל פעם לחשוב על מערכת יחסים עם משהו\י אחרת אבל לא חייבים. להנחות את החברים לכתוב דוגמאות קונקרטיות, כמו "היא קונה לי שוקולד כל פעם שהיא קונה לעצמה", "היא שמה לב כשאני שותקת ושואלת אותי אם הכל בסדר".

אחרי כל רכיב נעשה סבב של הקראה, אפילו רק של הדוגמאות בלי הסבר על מערכת היחסים עצמה - ונשאל - האם זה מאפיין של אהבה בעינינו?

4. מהי אהבה?

נקרא קטע ערוך מתוך "האהבה- האם אומנות היא?" אריך פרום

* אריך פרום כתב את הקטע על התפיסה הרווחת בעינינו על אהבה בחברה. שימו לב שהוא נכתב לפני כ-80 שנה, ומכיל הרבה רעיונות שרלוונטיים גם להיום.

האם אהבה היא אמנות? אם כן, היא דורשת ידיעה ומאמץ. או שמא האהבה היא תחושה נעימה, שחוויתה היא עניין של מקרה, משהו ש"נקלעים אליו" אם יש לנו מזל. הספר הקטן הזה מבוסס על ההנחה הראשונה אף כי אין ספק שרוב בני האדם בימינו מאמינים בהנחה השנייה.

- מהי ההנחה הראשונה? (אהבה כאמנות הדורשת ידיעה ומאמץ)
- מהי השנייה? (אהבה כ תחושה נעימה, עניין של מקרה, משהו שנקלעים אליו אם יש לנו מזל)
- מה זאת אומרת "היא דורשת ידיעה ומאמץ"?
- מה אתם חושבים על ההקבלה לאומנות? מה זה אומר? (צריך ללמוד ולהתאמן באומנות כדי להשתפר..)

לא שבני אדם מקלים ראש בחשיבותה של אהבה. הם רעבים לה, הם צופים באין ספור סרטים על אהבות שמחות ועצובות, הם מקשיבים למאות שירים תפלים על אהבה - ואולם כמעט אין מי שחושב שאהבה היא תורה הטעונה לימוד כלשהו.

- מדוע פרום חושב שזה מוזר שאנחנו לא לומדים על אהבה?
- מדוע השקיעו זמן בללמד אותנו מתמטיקה, היסטוריה, איך לעשות סקס (באופן חלקי) ולא באיך לאהוב?
- מתי הרגשתן שלמדתן דבר על אהבה? מתי זה מרגיש טבעי וקל?
- האם צריך להיות שיעור כזה?
- אם כן - מה צריך ללמד בו?

גישה מוזרה זו (שהאהבה אינה טעונה לימוד כלשהו) מבוססת על כמה הנחות:

הנחה ראשונה: רב בני האדם נראית להם בעיית האהבה בראש ובראשונה כבעיית היותם נאהבים, ולא כבעיית היותם אוהבים, מסוגלים לאהוב. מכאן שהבעיה לגביהם היא כיצד להיות נאהב, איך להיות נחשק.

- מהי ההנחה הראשונה שפרום מתייחס אליה?
- מה ההבדל בין להתעסק בלהיות נאהב לבין להתעסק בלאהוב?
- אתם מתעסקים בלהיות נאהבים? איך אתם עושים את זה?
- מה זה אומר להתעסק בלאהוב?
- מה יותר קל לנו - להתעסק בלהיות נאהבים או לאהוב? למה?

חלק ג' | סיכום ורפלקציה

5. סיכום

משימה לפעולה המסכמת: לראיין את אחד ההורים/ סבא/ סבתא/ מבוגר משמעותי בחיים, על מערכות יחסים בחיים שלהם. הראיונות יוצגו בכל צורה שהחניכות יבחרו. הן יכולות להקריא את התשובות/ ליצור סרטון/ ציור/ שיר, בצורה שמבטאת מה הן חשבו או הרגישו בעקבות המשימה.

נציג לחניכות את השאלות הבאות, ונכתוב איתן שאלות נוספות אם עלו מתוך השיחות בפעולה.

שאלות לראיין

- מי האדם הכי קרוב אליך? מה הופך אותו לקרוב?
- מה זו חברות בשבילך? מה המאפיינים שלה?
- איך למדת על חברות ועל אהבה?
- ספרי על דבר שעשית או שעשו עבורך, שביטא אהבה. מה במעשה הזה היה אוהב בעיניך?
- למה בני אדם מחפשים אהבה, בעיניך?
- האם אתה מרגישה שבד"כ אתה מחפשת איך להעניק אהבה, או מקווה שיעניקו לך?
- מה פלטפורמת הקשר שלך עם אנשים? (שיחות טלפון? וואטסאפ? פנים אל פנים?) על מה מדברים בכל אחת מהפלטפורמות?
- עד כמה אתה מרגישה בודדה במהלך היום יום?

קטע ערוך מתוך "האהבה- האם אומנות היא?" אריך פרום

האם אהבה היא אמנות? אם כן, היא דורשת ידיעה ומאמץ. או שמא האהבה היא תחושה נעימה, שחוויתה היא עניין של מקרה, משהו ש"נקלעים אליו" אם יש לנו מזל. הספר הקטן הזה מבוסס על ההנחה הראשונה אף כי אין ספק שרוב בני האדם בימינו מאמינים בהנחה השנייה. לא שבני אדם מקלים ראש בחשיבותה של אהבה. הם רעבים לה, הם צופים באין ספור סרטים על אהבות שמחות ועצובות, הם מקשיבים למאות שירים תפלים על אהבה - **ואולם כמעט אין מי שחושב שאהבה היא תורה הטעונה לימוד כלשהו.**

גישה מוזרה זו (שהאהבה אינה טעונה לימוד כלשהו) מבוססת על כמה הנחות:

הנחה ראשונה:

רב בני האדם נראית להם בעית האהבה בראש ובראשונה כבעית היותם **נאהבים**, ולא כבעית היותם **אוהבים**, מסוגלים לאהוב. מכאן שהבעיה לגביהם היא כיצד להיות נאהב, איך להיות נחשק.